¶ SERIES OPERVM ATque tractatuum sancti Bernardi in hoc uolumine contentorum.

In primis eius sancta uita inscribitur.
Vita insup sancti Malachiæ ab eode Bernardo cōposita.
Tabula particularis sermonum.
Situatio Claræuallis.
Tabula sententiarum bibliæ à Bernardo expositarum.
Doctrina beati Bernardi.
Sermones eius de tempore & sanctis inter quos inseruntur homiliæ super euangelium Missus est. fo.1.
Sermones in dedicatione ecclesiæ. fo.67.
Sermones super psalmum Qui habitat. fo.70.
Sermones eiusdem de diuersis & utilibus materijs. fo.81.
Sermo magnus ad milites tēpli.xiij.capl'a continēs.fo.98.
Sermo iterum magnus ad clericos, continens capitula.xxxi. fo.101.
Sermones alij breuiores, q parui sermones noīanť. fo.106.
Sententiæ eiusdem plures pulchræ & utiles. fo.116.
Sermones super cantica canticorum. fo.122.
Epistolæ beati Bernardi. fo.187.
Tractatus de cōsideratione ad Eugenium papam quinqȝ libros continens. fo.253.
Tractatus de gratia & libero arbitrio, ad Vuillermū abbatem sancti Theodorici. fo.264.
Tractatus de præcepto & dispensatione ad abbatem Colobensem. fo.268.
Tractatus de diligendo deo ad Haimericum. fo.273.
Tractatus de gradibus humilitatis ad Godefridum quod ... primum suum opus. fo.277.
...ogia eiusdem ad dominum Vuillermum abbatem ...ti Theodorici. fo.281.
... euāgelij.Ecce nos reliquimus omnia. fo.284.
...olitaria ad fratres de monte dei. fo.290.
...iones eius deuotæ. fo.298.
...riori domo, id est de cōscientia ædificāda. fo.301.
...line uitæ, & morum institutione. fo.309.
...laustralium. fo.312.
...ula honestæ uitæ. fo.314.
...ulum monachorum. fo.315.
...de sermones nonnulli ab alijs prioribus sequestrati ...ōd non à Bernardo editi uisi sint.
...inde Sermo sancti Bernardi de undecim oneribus.
...o sancti Bernardi de passione domini. fo.345.
...mentatione uirginis Mariæ. fo.346.
...ilia de duobus discipulis eūtibus in Emaus. fo.348.
... tabula generalis præcipuarum sententiarum hu... uminis.
...ic Sermones domini Gilleberti super cātica can... ...orum tabula.

...OCVS CLICHTHO, *Neoportuensis benignis lectoribus salutem.*

THESAVRVM IN AGRO absconditū tanti æstimauit q inuenit, ut euāgelico tradēte eloquio, u enditis oībus illū cōparauerit. Thesau ri uerò occultati noīe, non inepte nec absurde sanctorū patrū abstrusa scripta accipimus, quibus recōdita sacrarū literarū sensa nobis elucidare curarūt. S quidē ...ans, nō argētū citc periturū, ... aliorū direptioni obnoxios ...oes aīæ, indec...iduasqȝ gem... ...dis preciosiores: quādoqui... ...quia, q uæ desiderabilia ...ciosi... m multum, & dul... ... domini eloquia gatum septuplum. Quæ quia sæpenumero nō usqȝquaqȝ captui nostro peruia sese offerunt, magnopere amplectenda sunt antiquorum patrum opera, quibus obtectus ille thesaurus nobis reseratur, diuinarum scripturarum mysteria recluduntur, mores rectius instituuntur. Inter quæ sane opera à probatissimis auctoribus elucubrata beatissimi Bernardi uolumina non postremo loco collocanda sunt. Si enim auctorem spectare libet: & uitæ sanctimonia, & praeclara eruditione præstantissimus occurret. Si characterem ipsum, rationemqȝ scribendi: comperietur suauissima, & sine asperitatis offendiculo cum summa facilitate elegantiaqȝ decurrens, ut melle dulcior uideať ex eius ore fluxisse oratio. Si deniqȝ materia quam pertractat exquiritur: aliud inuenietur nihil nisi quod inuolucra sacræ scripturæ in lucē proferat: aut uitia graui uerborū tonitruo effulminet: aut ad uirtutem studiosius inuitet. Hunc igiť thesaurum hactenus in agro domini absconditum, & iam tandem uigilantissima cura erutum uobis asciscite quicunqȝ sacrarum literarum ardenti flagratis amore. Has ueras comparate diuitias: quæ non ueterascunt, nec à tineis eroduntur, aut à furibus effodiuntur, sed indeficientes, inocciduas, nullo unquam fato interituras: qbus anima locupletata ad cælestia tecta tutum carpet iter, nec eam malus auferet error. Valete.

¶ IOHANNES EGIDIVS Nucerienſis ad lectorem.

Dat tibi mellifluus fœcunda uolumina doctor
 Inter præclaras candide lector opes.
Omnia nunc uno clauduntur opuscula libro
 Singula quæ uarijs sparsa fuere locis.
In quibus ampla patent nitidorum semina morum,
 Fertile si uigili corde legatur opus.
Ob tam frugiferos gratissima dona labores
 Debetur sancto gratia magna uiro.
Qui primus fecit magni pia iussa tonantis:
 Post docuit fratres illa ferenda suos.
Sæpe feros homines dulci sermone trahebat
 Lætior ad clare splendida claustra domus.
Diuitias spreuit, nullos amplexus honores:
 Supposuitqȝ suo colla superba iugo.
Flexit & ignaras ad olympica gaudia turbas:
 Tantus in ardenti pectore feruor erat.
Deniqȝ tanta fuit placidi clementia patris,
 Esset ut ætatis gloria prima suæ.
Si cupis ergo bonos mores uitamqȝ perennem,
 Hæc lege Bernardi scripta probata pij.

AD LIBRVM

I nunc, & tandem totum Bernarde per orbem
 Protinus exilias: ne tua fama cadat.
Diuinasqȝ tuis sermonibus exprime leges:
 Crimina fac homines deseruisse uelint.
Vade precor, cunctis Bernarde legare suauis:
 Flecte ad uirtutes pectora dura pias.
Tu quemcunqȝ iuuat sanctos cognoscere patres:
 Bernardum relegas inclyta scripta colens.
Frigida iamdudum feruescet amore uoluntas:
 Et mens doctrinæ dulcia mella feret.

¶ IOANNES EGIDIVS Nucerienſis iterum ad librum.

I pede præcipiti totum Bernarde per orbem:
 Horret adire tuos lingua canina libros.
Hæc tua magnificas monumenta ferantur in urbes:
 Ne pereat turpi candida fama situ.
Postulat hoc grauium ... ...um: